

UZASADNIENIE

rozporządzenia nr 8/2009 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 2 października 2009 r. w sprawie zniesienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Karsibór” w Świnoujściu

Podstawą do wydania rozporządzenia jest, zgodnie z przepisem art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.) wniosek właściciela ujęcia wody podziemnej „Karsibór” w Świnoujściu – Gminy Świnoujście.

Przedmiotowy wniosek obejmuje następujące dokumenty:

- Wniosek o ustanowienie strefy ochronnej dla komunalnego ujęcia wody podziemnej „Karsibór” w Świnoujściu, opracowany w 2009 r.,
- Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia komunalnego wody podziemnej z utworów czwartorzędowych w miejscowości Karsibór określający zasięg strefy ochronnej ujęcia, opracowany w 2009 r.,
- Aneks do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia z ustaleniem zasobów wody podziemnej w kategorii „B” z utworów czwartorzędowych w miejscowości Karsibór, opracowany w 1992 r.,
- Dokumentacja hydrogeologiczna zawierająca ustalenie zasobów wody podziemnej z utworów czwartorzędowych w miejscowości Karsibór, opracowana w 1976 r.

Ujęcie wody podziemnej „Karsibór” zlokalizowane jest w Świnoujściu i stanowi awaryjne źródło zaopatrzenia w wodę.

Dla ujęcia wód podziemnych „Karsibór” w Świnoujściu decyzją Wojewody Szczecińskiego z dnia 6 października 1995 r., znak: OSB-7/6226/13/95 ustanowiono strefę ochronną posiadającą zarówno teren ochrony bezpośredniej jak i pośredniej. Wyżej wymienioną decyzją w strefie ochronnej ujęcia wprowadzono zakazy i ograniczenia w użytkowaniu terenu. Przedmiotowa strefa ochronna była przekształcana przez przepisy przejściowe dwukrotnie¹⁾. Najpierw z dniem 1 października 2001 r. stała się strefą ochronną ujęcia wody w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo wodne z 1974 r. w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (tj. strefą ochronną ustanawianą przez wojewodę w drodze rozporządzenia); aby następnie z dniem 30 grudnia 2003 r. stać się ostatecznie strefą ochronną ujęcia wody w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229), to jest strefą ochronną, która jest ustanawiana przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w drodze rozporządzenia będącego aktem prawa miejscowego. W konsekwencji Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie uzyskał formalno-prawną podstawę do dokonywania zmian w przedmiotowej strefie ochronnej oraz do jej zniesienia, w drodze rozporządzenia, będącego aktem prawa miejscowego.

W związku z opracowaniem w 2008 r. „Dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia komunalnego wody podziemnej z utworów czwartorzędowych w miejscowości Karsibór określający zasięg strefy ochronnej ujęcia”, przyjętym bez zastrzeżeń przez Prezydenta Miasta Świnoujście zawiadomieniem z dnia 01.10.2009 r., znak: 753/03/H/2009, wyznaczono nowy, dokładniejszy od poprzedniego, zasięg terenu ochrony pośredniej ujęcia. Ze względu na to, że zasięg terenu ochrony pośredniej przedmiotowej strefy ochronnej różni się od zasięgu wyznaczonego w ww. dodatku, w złożonym wniosku granice terenu ochrony pośredniej ujęcia dostosowano do granic wyznaczonych w przedmiotowej dokumentacji.

¹⁾ Odpowiednio przez art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.) oraz przez art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne (Dz. U. Nr 228, poz. 2259).

Jednocześnie uwzględniając obowiązujące przepisy dotyczące stanowienia stref ochronnych ujęć wód podziemnych, dla zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, zaproponowano zakazy uniemożliwiające wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody i wydajności ujęcia. Wobec powyższego uzasadnione jest zniesienie obecnie istniejącej strefy ochronnej i ustanowienie nowej strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Karsibór” w Świnoujściu z wprowadzeniem nowych zakazów.

Ustanowienie terenu ochrony pośredniej podlega ocenie hydrogeologicznej, opartej na obliczeniach i badaniach, zmierzających do określenia obszaru, na którym czas migracji potencjalnych zanieczyszczeń do ujęcia jest mniejszy od 25 lat.

Na obszarze, na którym zlokalizowane jest przedmiotowe ujęcie wody podziemnej użytkowy poziom wodonośny zagrożony jest zanieczyszczeniem, gdyż pozbawiony jest on warstwy w postaci nadkładu izolacyjnego, a zwierciadło wód podziemnych zalega płytko pod poziomem terenu.

Biorąc pod uwagę warunki hydrogeologiczne (płytkie zaleganie warstwy wodonośnej pozbawionej nadkładu izolacyjnego) czas pionowej filtracji do warstwy wodonośnej jest mniejszy od 25 lat, a więc od czasu wymiany wód w warstwie, jaki jest przyjmowany dla zasięgu terenu ochrony pośredniej. Przy stwierdzonym braku występowania utworów słaboprzepuszczalnych w nadkładzie warstwy wodonośnej zasięg terenu ochrony pośredniej wyznaczono w oparciu o czas przepływu poziomego, bez uwzględnienia czasu filtracji pionowej jako czynnika umożliwiającego ograniczenie tego zasięgu.

Szczegółowe uzasadnienie treści rozporządzenia w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Karsibór” w Świnoujściu i wprowadzanych na jej obszarze zakazów i nakazów przedstawia się następująco:

1. Uzasadnienie dotyczące zakazów i nakazów wprowadzonych na terenie ochrony bezpośredniej.

1.1. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wody zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Przepisy ww. artykułu są bezwzględnie obowiązujące i nie podlegają modyfikacjom. W związku z powyższym zaproponowano ustawowe brzmienie zapisu dotyczące tego zakazu.

1.2. Zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne na terenie ochrony bezpośredniej nakazano odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody, zagospodarować teren zielenią, oraz ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Zrezygnowano z zapisu dotyczącego odprowadzania poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody. Na terenie ochrony bezpośredniej brak jest urządzeń sanitarnych.

1.3. Na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne nakazano ogrodzić teren ochrony bezpośredniej, a na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Nie wprowadzono natomiast nakazu dotyczącego rozmieszczenia stałych znaków stojących lub pływających z uwagi na to, że granica terenu ochrony bezpośredniej nie przebiega przez wody powierzchniowe.

2. Uzasadnienie dotyczące zakazów i nakazów wprowadzonych na terenie ochrony pośredniej.

- 2.1.** Przy zakazie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi wprowadzono wyjątek dotyczący możliwości wprowadzenia: oczyszczonych wód opadowych i roztopowych, wód opadowych i roztopowych, które mogą być wprowadzane do wód i do ziemi bez oczyszczenia. Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w *sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. Nr 137, poz. 984 oraz z 2009 r. Nr 27 poz. 169), wody opadowe i roztopowe ujęte w szczelne, otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne pochodzące z powierzchni innych niż: z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, budowli kolejowych, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych klasy G, z parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha oraz z powierzchni szczelnej obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi bez oczyszczenia. Uwzględniając powyższe dopuszczono wprowadzenie tych wód na terenie ochrony pośredniej tego ujęcia. Dopuszczenie wymienionego wyjątku na terenie ochrony pośredniej nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości ujmowanych wód oraz wpłynie na zwiększenie zasilania użytkowego poziomu wodonośnego.
- 2.2.** Zakaz rolniczego wykorzystania ścieków jest konieczny dla zapewnienia odpowiedniej jakości wód podziemnych ujmowanych na ujęciu. Rolnicze wykorzystanie ścieków powoduje, iż na dużych obszarach wody podziemne, w wyniku infiltracji ścieków, zanieczyszczane są przede wszystkim przez azotany, siarczany, chlorki oraz inne substancje zawarte w ściekach.
- 2.3.** Zakaz stosowania nawozów wprowadzono ze względu na zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych związkami azotowymi i dotyczy nawozów naturalnych oraz mineralnych. Zakaz stosowania nawozów mineralnych i naturalnych na obszarach stref ochronnych ujęć wody wynika bezpośrednio z przepisów § 3 ust. 4 oraz § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w *sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania* (Dz.U. Nr 80, poz. 479). Zakaz stosowania nawozów nie obejmuje stosowania nawozów organicznych, tj. nawozów wyprodukowanych z substancji organicznej lub z mieszanin substancji organicznych, w tym kompostów, także wyprodukowanych przy udziale dżdżownic. Wymienione nawozy nie stanowią znacznego zagrożenia dla jakości wód podziemnych.
- 2.4.** Zakaz stosowania środków ochrony roślin za wyjątkiem środków dopuszczonych do stosowania w strefach ochronnych ujęć wody wprowadzono uwzględniając występowanie na obszarze strefy ochronnej terenów gruntów ornych, łąk i lasów. Zakaz ten ma na celu wyeliminowanie stosowania środków innych niż dopuszczone do stosowania w strefach ochronnych ujęć wody.
- 2.5.** Zakaz lokalizowania składowisk odpadów wprowadzono w sposób ogólny, bez wskazywania określonego typu składowisk. Wpływ składowisk odpadów na jakość wód podziemnych jest zwykle wyraźny zarówno w zakresie zmian składu chemicznego, jak też w postaci skażeń bakteriologicznych, a w tym przypadku wynika przede wszystkim z braku izolacji warstwy wodonośnej.
- 2.6.** Zakaz przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych wprowadzono z uwagi na toksyczny charakter tych substancji zagrażających zdrowiu ludzkiemu, nawet, gdy występują w nieznacznych ilościach.
- 2.7.** Zakaz lokalizowania ferm chowu lub hodowli zwierząt jest konieczny, ponieważ powstająca w tych obiektach duża i skoncentrowana ilość odchodów zwierzęcych może powodować zanieczyszczenie wód podziemnych o znacznym zasięgu. Skutkiem skażenia tych wód jest

zwykle wzrost zawartości różnych związków azotu, zmiana barwy, zapachu oraz możliwość występowania zanieczyszczeń bakteriologicznych.

2.8. Zakaz lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych, a także rurociągów do ich transportu za wyjątkiem magazynów butli z gazem płynnym oraz przydomowych naziemnych zbiorników gazu płynnego wprowadzono, ze względu na specyficzne cechy substancji ropopochodnych, m.in. lepkość, gęstość, rozpuszczalność, odporność na biodegradację, powodujące iż substancje te łatwo przenikają do wód podziemnych i nawet w małych ilościach powodują trwałe skażenie dużych ilości wód podziemnych.

Wprowadzony zakaz nie dotyczy natomiast lokalizowania gazociągów gazu ziemnego z uwagi na to, że w odróżnieniu od gazu płynnego gaz ziemny nie jest produktem ropopochodnym, a więc przedmiotowy zakaz nie dotyczy gazociągów gazu ziemnego.

2.9. Zakaz mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi oraz naprawiania i obsługi pojazdów mechanicznych poza terenem zakładów usługowych prowadzących taką działalność na podstawie oddzielnych przepisów wynikają z faktu zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych substancjami ropopochodnymi i detergentami. Dopuszcza się mycie, naprawianie i obsługę pojazdów tylko na terenach zakładów usługowych, posiadających specjalistyczne zabezpieczenia.

2.10. Zakaz lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych wynika z faktu zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych znaczną ilością substancji organicznych oraz bakterii i wirusów.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *województwie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. Nr 31, poz. 206) projekt przedmiotowego rozporządzenia został uzgodniony z Wojewodą Zachodniopomorskim.